

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2023/17/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.bulgan@audit.gov.mn Булган аймаг Булган сум 2023 он	Булган аймаг дахь ТАГ-н дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 89009802 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 99057478 Цахим хаяг: enhtsoodolj@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Утас: Цахим хаяг: Аудитор: Б.Золжаргал Утас: 90119931 Цахим хаяг: zoljargalb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	2-3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4-12
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ..	13-18
4. Аудитын тайлан.....	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. Аудитын илрүүлэлт	22
5.1 Төлбөрийн акт	22
5.2 Албан шаардлага.....	22
5.3 Зөвлөмж.....	22
5.4 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяаны байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлангийн дүгнэлт.....	23
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	24

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2023.09.24 № 285
танай _____ ны № _____ т

ХАНГАЛ СУМЫН ХЯЛГАНАТ
ТОСГОНЫ ЗАХИРАГЧ
А.СОД-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хангал сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021 оны 05/30 тоот тогтоолоор Хялганат тосгоны 2022 оны төсвийг татварын болон татварын бус орлогоос 345,268.1 мянга, аймгийн төсвөөс олгох дэмжлэг 925,390.7 мянга, урд оны үлдэгдэл 25,420.5 мянга, ОНХСанд аймгийн ОНХСангаас олгох орлого 108,533.3 мянга, Засаг даргын хуваарилагдаагүй нөөц хөрөнгө 30,000.0 мянган төгрөг байхаар тус тус баталжээ.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 2,724,573.4 мянган төгрөгөөр санхүүжигдсэнээс татварын орлого 515,103.0 мянга, татварын бус орлого 165,306.9 мянга, нэмэлт санхүүжилт 31,019.5 мянга, орон нутгийн төсвөөс 1,111,161.6 мянга, аймгаас авсан санхүүгийн

D:\bichighereg\2022A4foot

006020286

дэмжлэг 765,781.1 мянга, ОНХСангаас 85,308.2 мянган төгрөгөөр санхүүжигдэж 50,893.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан үр дүнгийн гэрээгээр 6 хөтөлбөрийн 116 арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан, гэрээний биелэлт 86.1 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

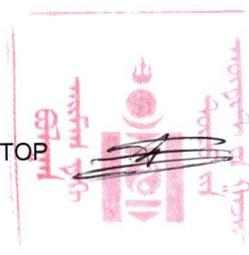
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл /төгрөгөөр/
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	463,283,057.86	349,007,514.12
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	42,886,718.41	305,282,416.12
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	42,886,718.41	305,282,416.12
31210	Төгрөг	42,886,718.41	305,282,416.12
31211	Төрийн сангийн харилцах	42,886,692.91	305,282,416.12
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	25.50	0.00
33	АВЛАГА	181,399,178.00	14,026,869.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	160,409,000.00	0.00
33500	Бусад авлага	20,990,178.00	14,026,869.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	6,963,309.00	0.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	14,026,869.00	14,026,869.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	238,997,161.45	29,698,229.00
35100	Түүхий эд материал	107,524,074.64	635,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	11,640,667.97	635,000.00
35130	Эм боох материал	95,883,406.67	0.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	3,036,500.00	1,500,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,168,886.00	0.00
35400	Хангамжийн материал	124,267,700.81	27,563,229.00
35410	Бичиг хэргийн материал	25,455,829.31	1,653,120.00
35420	Аж ахуйн материал	34,347,581.00	8,461,009.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	10,404,140.00	0.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	240,000.00	0.00
35450	Барилгын засварын материал	4,610,000.00	1,564,100.00
35460	Хүнсний материал	12,743,998.50	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	36,466,152.00	15,885,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,860,967,642.65	3,383,429,448.21
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,860,967,642.65	3,383,429,448.21
39200	Биет хөрөнгө	4,635,452,628.94	3,260,730,656.47
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,484,820,426.29	466,880,575.24
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-457,342,271.53	-103,083,769.87
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	279,591,319.48	216,406,875.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-201,233,031.80	-109,125,511.26
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	459,467,709.94	686,785,454.71
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-256,376,117.68	-52,821,130.88
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	215,829,841.07	50,562,792.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-83,166,821.03	-16,774,022.84
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,872,138,642.56	2,840,499,098.22
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-702,951,067.57	-779,259,103.85
39217	Ном	24,673,999.21	60,659,400.00
39300	Биет бус хөрөнгө	225,515,013.71	122,698,791.74
39301	Програм хангамж	8,751,500.00	3,450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,174,486.29	-1,775,208.26
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	219,938,000.00	121,024,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,324,250,700.51	3,732,436,962.33
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	37,522,210.04	30,044.16
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	37,522,210.04	30,044.16
41300	Өглөг	37,522,210.04	30,044.16
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	973,976.34	30,044.16
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	26,137,873.70	0.00
41360	Бусад өглөг	10,410,360.00	0.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10,410,360.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,286,728,490.47	3,732,406,918.17

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,286,728,490.47	3,732,406,918.17
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	3,505,149,130.73	382,971,989.50
51100 2	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	0.00	382,971,989.50
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	763,543,274.59	3,249,785,462.72
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-912,665,451.00	4,674,692,886.84
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,676,208,725.59	-1,424,907,424.12
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,018,036,085.15	99,649,465.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,324,250,700.51	3,732,436,962.33

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,328,272,581.11	2,490,285,176.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	51,710,040.17	515,103,012.65
110	Орлогын албан татвар	32,632,665.17	494,834,787.40
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	32,632,665.17	494,834,787.40
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	295,731,108.52
110002	Үйл ажиллагааны орлого	4,102,293.00	179,306,431.62
110003	Хөрөнгийн орлого	26,835,802.17	18,192,202.26
110008	Шууд бус орлого	1,694,570.00	1,605,045.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	7,992,010.00	14,432,410.75
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	4,277,586.75
113002	Бууны албан татвар	1,454,000.00	1,199,300.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	6,538,010.00	8,955,524.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	11,085,365.00	5,835,814.50
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10,303,117.00	5,276,942.50
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,498,181.00	1,620,615.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,804,936.00	3,656,327.50
1181	Газрын төлбөр	782,248.00	558,872.00
118101	Газрын төлбөр	782,248.00	558,872.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,012,555,440.24	1,098,256,723.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,010,158,417.24	1,098,256,723.85
120002	Хүүгийн орлого	25,398,000.00	30,101,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,501,442.70	131,023,229.85
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	55,051,442.70	122,023,229.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	9,000,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	25,450,000.00	0.00
120009	Бусад орлого	664,536.00	520,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,675,138,906.56	921,328,710.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	228,455,531.98	15,282,884.00
121	Хөрөнгийн орлого	2,397,023.00	0.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	2,397,023.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,264,007,100.70	876,925,440.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,864,890,700.00	0.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,864,890,700.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	336,855,788.00	25,836,140.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,350,000.00	2,082,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,300,000.00	16,490,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	278,779,006.00	1,872,100.00

/төгрөгөөр/

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	26,426,782.00	5,392,040.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	878,532,692.70	851,089,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	509,884,192.70	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	327,312,000.00	765,781,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	41,336,500.00	85,308,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	183,727,920.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	183,727,920.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,644,530,766.90	1,420,881,659.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,644,530,766.90	1,420,881,659.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,519,733,659.25	1,419,411,190.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,674,876,077.58	291,807,809.30
210101	Үндсэн цалин	1,170,765,454.74	227,198,909.30
210102	Нэмэгдэл	363,429,738.95	28,062,953.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,516,000.00	10,407,500.00
210104	Урамшуулал	114,377,710.89	18,781,161.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,787,173.00	7,357,286.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	215,044,052.87	37,162,514.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	152,015,251.80	25,728,549.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,872,592.82	3,026,208.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,785,522.39	2,539,628.82
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,991,422.72	514,006.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,379,263.14	5,354,120.60
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	518,977,883.46	667,199,351.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,341,761.76	36,001,677.62
210302	Түлш, халаалт	463,636,306.00	606,863,267.21
210303	Цэвэр, бохир ус	26,777,175.70	24,334,406.34
210304	Байрны түрээс	222,640.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	89,354,669.45	28,574,150.93
210401	Бичиг хэрэг	7,874,787.00	3,225,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,048,364.40	12,900,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,298,050.00	1,960,650.93
210404	Ном, хэвлэл	466,160.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,047,258.00	10,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,516,875.00	487,800.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	7,500.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	14,095,675.05	0.00
2105	Нормативт зардал	457,109,064.61	1,749,909.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	376,832,963.61	0.00
210502	Хоол, хүнс	76,142,651.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,133,450.00	1,749,909.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,879,150.00	29,806,420.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	454,900.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	80,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	39,344,250.00	29,806,420.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,627,100.00	8,215,400.00
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	3,558,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,627,100.00	4,657,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	36,081,187.76	24,281,088.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,700,847.76	23,234,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	691,090.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	451,550.00	406,450.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	260,200.00	275,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	172,000.00	254,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,350,000.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	425,500.00	110,938.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	484,784,473.52	330,614,547.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	167,329,864.00	159,142,568.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,952,252.00	1,200,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	301,502,357.52	170,271,979.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	124,797,107.65	1,470,469.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,510,970.00	1,470,469.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,900,000.00	0.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,490,070.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,914,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,206,600.00	1,470,469.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,843,486.95	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,843,486.95	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,442,650.70	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,442,650.70	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,683,741,814.21	1,069,403,516.98
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	7,533,088.62	2,494,310,941.10
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	7,533,088.62	144,677.65
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.00	2,268,607,347.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.00	225,558,916.45
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,676,208,725.59	1,424,907,424.12

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,239,627,634.57	1,558,518,780.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	51,710,040.17	515,103,012.65
110	Орлогын албан татвар	32,632,665.17	494,834,787.40
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	32,632,665.17	494,834,787.40
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	295,731,108.52
110002	Үйл ажиллагааны орлого	4,102,293.00	179,306,431.62
110003	Хөрөнгийн орлого	26,835,802.17	18,192,202.26
110008	Шууд бус орлого	1,694,570.00	1,605,045.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	7,992,010.00	14,432,410.75
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	4,277,586.75
113002	Бууны албан татвар	1,454,000.00	1,199,300.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	6,538,010.00	8,955,524.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	11,085,365.00	5,835,814.50
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10,303,117.00	5,276,942.50
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,498,181.00	1,620,615.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,804,936.00	3,656,327.50
1181	Газрын төлбөр	782,248.00	558,872.00
118101	Газрын төлбөр	782,248.00	558,872.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	84,319,493.70	165,306,967.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	81,922,470.70	165,306,967.85
120002	Хүүгийн орлого	25,398,000.00	30,101,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	55,859,934.70	134,685,067.85
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	55,859,934.70	125,685,067.85

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	9,000,000.00
120009	Бусад орлого	664,536.00	520,000.00
121	Хөрөнгийн орлого	2,397,023.00	0.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	2,397,023.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,103,598,100.70	878,108,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,864,890,700.00	0.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,864,890,700.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	336,855,788.00	27,019,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,350,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,300,000.00	19,755,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	278,779,006.00	1,872,100.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	26,426,782.00	5,392,040.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	878,532,692.70	851,089,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	509,884,192.70	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	327,312,000.00	765,781,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	41,336,500.00	85,308,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	23,318,920.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	23,318,920.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,119,881,319.66	1,160,838,482.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,119,881,319.66	1,160,838,482.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,950,835,622.01	1,156,106,015.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,673,495,991.47	291,771,698.30
210101	Үндсэн цалин	1,169,827,589.40	227,162,798.30
210102	Нэмэгдэл	363,429,738.95	28,062,953.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,516,000.00	10,407,500.00
210104	Урамшуулал	113,935,490.12	18,781,161.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,787,173.00	7,357,286.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	215,486,273.64	37,132,470.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	152,015,251.80	25,707,268.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,872,592.82	3,023,705.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,785,522.39	2,538,627.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,433,643.49	513,756.35
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,379,263.14	5,349,113.28
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	516,953,243.46	667,199,351.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,341,761.76	36,001,677.62
210302	Түлш, халаалт	465,197,666.00	606,863,267.21
210303	Цэвэр, бохир ус	23,413,815.70	24,334,406.34
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,154,354.40	28,574,150.93
210401	Бичиг хэрэг	4,957,600.00	3,225,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,177,004.40	12,900,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,943,050.00	1,948,480.00
210404	Ном, хэвлэл	449,700.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,507,600.00	10,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,119,400.00	499,970.93
2105	Нормативт зардал	306,339,016.28	1,749,909.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	221,849,487.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	72,424,779.28	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,064,750.00	1,749,909.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	40,782,050.00	29,295,020.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,200.00	150,000.00
210602	Тавилга	0.00	165,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	80,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	40,681,850.00	28,980,020.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,627,100.00	8,215,400.00
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	3,558,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,627,100.00	4,657,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,569,437.76	26,755,588.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,143,367.76	25,708,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	736,820.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	451,550.00	406,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	260,200.00	275,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	172,000.00	254,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,350,000.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	425,500.00	110,938.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,428,155.00	65,412,428.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,284,364.00	64,212,428.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,143,791.00	1,200,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	169,045,697.65	4,732,467.22
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	41,155,900.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	41,155,900.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,338,300.00	1,470,469.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,800,000.00	0.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,317,400.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,914,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,306,600.00	1,470,469.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	5,108,846.95	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,843,486.95	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,265,360.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,442,650.70	3,261,998.22
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,442,650.70	25.50
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.00	3,261,972.72
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	119,746,314.91	397,680,297.71
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	116,920,450.00	135,284,600.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	116,920,450.00	135,284,600.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	116,920,450.00	135,284,600.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	97,209,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	116,920,450.00	38,075,100.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-116,920,450.00	-135,284,600.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-160,500.00	0.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	160,500.00	0.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	160,500.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	2,665,364.91	262,395,697.71
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	40,221,353.50	42,886,718.41
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	42,886,718.41	305,282,416.12

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,505,149,130.73	1,009,611,206.81	-904,240,572.66	3,610,519,764.88
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-8,424,878.34	-8,424,878.34
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,505,149,130.73	1,009,611,206.81	-912,665,451.00	3,602,094,886.54
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	8,424,878.34	0.00	8,424,878.34
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,676,208,725.59	1,676,208,725.59
10	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	3,505,149,130.73	1,018,036,085.15	763,543,274.59	5,286,728,490.47
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	3,505,149,130.73	1,018,036,085.15	763,543,274.59	5,286,728,490.47
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	3,122,177,141.23	-909,390,576.20	3,911,149,612.25	-120,418,105.18
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	382,971,989.50	108,645,508.95	4,674,692,886.84	5,166,310,385.29
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-8,996,043.00	0.00	-8,996,043.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-	-
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	382,971,989.50	99,649,465.95	3,249,785,462.72	3,732,406,918.17

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,308,196,300.00	1,265,841,584.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,187,266,600.00	1,164,632,084.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,185,796,100.00	1,163,161,615.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	306,787,600.00	291,771,698.30
210101	Үндсэн цалин	243,059,900.00	227,162,798.30
210102	Нэмэгдэл	41,387,400.00	28,062,953.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	580,000.00	10,407,500.00
210104	Урамшуулал	9,202,000.00	18,781,161.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	12,558,300.00	7,357,286.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,488,200.00	37,132,470.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,963,400.00	25,707,268.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,193,100.00	3,023,705.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,547,800.00	2,538,627.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	635,000.00	513,756.35
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,148,900.00	5,349,113.28
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	667,229,100.00	667,199,351.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,766,900.00	36,001,677.62
210302	Түлш, халаалт	607,782,200.00	606,863,267.21
210303	Цэвэр, бохир ус	24,680,000.00	24,334,406.34
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,624,200.00	28,624,150.93
210401	Бичиг хэрэг	3,225,700.00	3,225,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,900,000.00	12,900,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,998,500.00	1,998,480.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,000,000.00	10,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	499,970.93
2105	Нормативт зардал	1,750,000.00	1,749,909.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,750,000.00	1,749,909.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	66,904,600.00	66,870,120.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	28,000,000.00	27,969,400.00
210602	Тавилга	7,989,700.00	7,989,700.00
210604	Урсгал засвар	30,914,900.00	30,911,020.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,418,400.00	8,215,400.00
210701	Гадаад албан томилолт	3,558,400.00	3,558,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,860,000.00	4,657,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,794,000.00	5,726,088.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,679,000.00	4,679,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	474,300.00	406,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,700.00	275,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	254,000.00	254,000.00
210807	Газрын төлбөр	111,000.00	110,938.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,800,000.00	55,872,428.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,600,000.00	54,672,428.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,200,000.00	1,200,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,470,500.00	1,470,469.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,470,500.00	1,470,469.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,470,500.00	1,470,469.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	109,489,800.00	101,209,500.00
223001	Бусад хөрөнгө	109,489,800.00	101,209,500.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	11,439,900.00	0.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	11,439,900.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,308,196,300.00	1,280,261,803.57
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,194,697,000.00	1,145,576,735.72
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,109,388,800.00	1,060,268,535.72
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	85,308,200.00	85,308,200.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	113,499,300.00	134,685,067.85
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	64,875,000.00	125,685,067.85
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,000,000.00	9,000,000.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	39,624,300.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	4,883,813.72
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	16,042,060.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Т3 цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	31,019,525.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	31,019,525.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	31,019,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,029,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,029,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,990,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,990,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25.50
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	25.50
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25.50
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	31,019,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	31,019,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,755,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,872,100.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,392,040.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-25.50
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	25.50

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

2022 онд иргэдээ дээдэлсэн, бүтээлч, чадварлаг төрийн захиргааны байгууллага болох зорилго дэвшүүлэн, хотожсон тосгон ба Булган аймгийн зүүн хойд бүсийн хөгжлийн тулгуур төв болох зорилт тавин, 2022 оны ажлын чиглэлийг “Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх жил” болгон ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант онд тухайн байгууллагад мөрддөг Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, төрийн зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоол, 05 дугаар сарын 11-ний өдрийн 192 дугаар тогтоолд тус тус өөрчлөлт орсон байна.

Тухайн байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Шилэн дансны хууль, Татварын ерөнхий хууль, Сангийн сайдын 2019 оны 05 дугаар тогтоол, Сангийн сайдын 2022 оны 120 дугаар тушаалаар батлагдсан албан томилолтын зардлын тарифт өөрчлөлт оруулах тухай тушаал, Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулиудад өөрчлөлт орсон.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 тоот захирамжаар батлагдсан аймгийн ерөнхийлөн захирагчийн багцад хамаарах төсөвт байгууллагуудад мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг санхүүгийн үйл ажиллагаандаа мөрддөг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,591,813.7 мянган төгрөгөөр буюу 29.8 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	42,886.71	305,282.41	262,395.69
Авлага	181,399.17	14,026.86	(167,372.31)
Бараа материал	238,997.16	29,698.23	(209,298.93)
Үндсэн хөрөнгө	4,860,967.64	3,383,429.45	(1,477,538.19)
Нийт хөрөнгө	5,324,250.70	3,732,436.96	(1,591,813.74)
Өр төлбөр	37,522.21	30.04	37,492.16
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	5,286,728.49	3,732,406.91	1,554,321.57
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	5,324,250.70	3,732,436.96	(1,591,813.74)

Дээрх хүснэгтээс харахад:

- ❖ Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 305,282.41 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 262,395.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь:
 - ✚ БХСан 13,017.4 мянган төгрөг,
 - ✚ ЖДҮДСан 1,439.9 мянган төгрөг,
 - ✚ Орон нутгийн ерөнхий орлого 289,240.3 мянган төгрөг,
 - ✚ Орон нутгийн хөгжлийн сан 1,584.6 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй тайлагнагдсанаас шалтгаалжээ.
- ❖ Авлагын эцсийн үлдэгдэл 14,026.8 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 167,372.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь:
 - ✚ Эрүүл мэндийн төвийн гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн 160,409.0 мянган төгрөгийн авлага барагдсан
 - ✚ Сум дундын ойн ангийн 3,697.9 мянган төгрөгийн авлага барагдуулсан
 - ✚ Захирагчийн ажлын алба 2021 онд цэвэр бохир усны хөнгөлөлтийн тооцооны 3,265.3 мянган төгрөгийн авлагыг тус тус барагдуулснаас шалтгаалжээ.
- ❖ Бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 29,698.2 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 209,298.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь:
 - ✚ Бараа материалын зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 29,698.2 мянга,
 - ✚ Эрүүл мэндийн төвийн бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл
 - Тусгай зориулалтын материал 6,981.2 мянга,
 - Эм боох материалын эхний үлдэгдэл 95,677.3 мянга,
 - Бичиг хэргийн материал 460.3 мянга,
 - Аж ахуйн материал 3,178.5 мянга,
 - Сэлбэг хэрэгсэл 10,404.1 мянга,
 - Түлш шатах тослох материал 240.0 мянга,
 - Хүнсний материал 3,896.6 мянган төгрөгийн бараа материалыг,
 - ✚ Цэцэрлэгийн бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл
 - Бичиг хэргийн материал 2,456.7 мянга,
 - Аж ахуйн материал 25,714.9 мянга,
 - Барилгын засварын материал 3,500.0 мянга,
 - Бусад хангамжийн материал 20,526.8 мянга,
 - Хүнсний материал 6,149.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг,

- ✚ Ерөнхий боловсролын сургуулийн бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл
 - Тусгай зориулалтын материал 4,024.4 мянга,
 - Эм боох материалын эхний үлдэгдэл 206.1 мянга,
 - Бэлэн бүтээгдэхүүн 4,168.8 мянга,
 - Бичиг хэргийн материал 20,685.9 мянга,
 - Аж ахуйн материал 1,029.8 мянга,
 - Хүнсний материал 2,667.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг,
 - Бусад хангамжийн материал 9,224.3 мянга,
- ✚ Соёлын төвийн бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл
 - Бичиг хэргийн материал 394.7 мянга,
 - Аж ахуйн материал 3,970.7 мянган төгрөгийн бараа материал тус тус хасагдсан нь 2022 оноос сургууль, цэцэрлэг, ЭМТөв, Соёлын төвийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг орон нутгийн тайланд нэгтгэхгүй болсонтой холбоотой.
- ❖ Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 3,383,429.45 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 1,477,538.19 мянган төгрөгөөр буурсан нь:
 - ✚ Үндсэн хөрөнгийн данснаас 103,564,8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж устган, 23,511.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлсэн,
 - ✚ Эрүүл мэндийн төвийн үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл
 - Барилга, байгууламж 72,048.2 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 26,894.4 мянга,
 - Машин тоног төхөөрөмж 14,333.0 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 12,829.4 мянга,
 - Тавилга, эд хогшил 22,481.2 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 15,439.8 мянга
 - Номын фонд 2,458.5 мянга,
 - Бусад үндсэн хөрөнгө 5,972.2 мянга,
 - Программ хангамж 1,150.0 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 387,7 мянга,
 - Бусад биет бус хөрөнгө, 8,384.0 мянга,
 - ✚ Цэцэрлэгийн үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл
 - Барилга, байгууламж 372,364.3 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 43,820.4 мянга,
 - Машин тоног төхөөрөмж 65,865.9 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 32,274.9 мянга,
 - Тавилга, эд хогшил 33,905.2 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 10,515.1 мянга,
 - Бусад үндсэн хөрөнгө 14,148.5 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 10,446.6 мянга,
 - Программ хангамж 1,350.0 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 337.5 мянга,
 - Бусад биет бус хөрөнгө 16,210.0 мянга,
 - ✚ Ерөнхий боловсролын сургуулийн үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл
 - Барилга байгууламж 1,454,836.4 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 200,324.1 мянга,
 - Машин тоног төхөөрөмж 196,207.3 мянга, 117,220.1 мянга,
 - Тавилга эд хогшил 95,025.3 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 34,679.7 мянга,

- Номын фонд 20,665.1 мянга,
- Программ хангамж 1,600.0 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 510.0 мянга,
- Бусад биет бус хөрөнгө 63,262.0 мянга
- ✚ Соёлын төвийн үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл
 - Барилга байгууламж 72,048.1 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 26,894.4 мянга,
 - Машин тоног төхөөрөмж 14,333.0 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 12,829.4 мянга,
 - Тавилга эд хогшил 22,481.1 мянга, хуримтлагдсан элэгдэл 15,439.8 мянга,
 - Номын фонд 2,458.5 мянга,
 - Бусад үндсэн хөрөнгө 5,972.2 мянга,
 - Программ хангамж 1,150.0 мянга, 387.8 мянга,
 - Бусад биет бус хөрөнгө 8,384.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө тус тус хасагдсан нь 2022 оноос сургууль, цэцэрлэг, ЭМТөв, Соёлын төвийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг орон нутгийн тайланд нэгтгэхгүй болсонтой холбоотой.
- ❖ Өглөгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 30.04 болж өмнөх оны үлдэгдлээс 37,492.16 мянган төгрөгөөр буурсан нь
 - ✚ ЭМТ-н өглөг 34,256.8 мянга,
 - ✚ Захирагчийн ажлын алба 2021 оны цэвэр бохир усны хөнгөлөлтийн тооцоо өглөг 3,265.3 мянган төгрөгийн төлж барагдуулснаас шалтгаалсан байна.
- ❖ Засгийн газрын хувь оролцоо /эздийн өмч/ дансны үлдэгдэл 3,732,406.9 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 1,554,321.57 мянган төгрөгөөр буурсан нь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оноос 262,395.7 мянган төгрөгөөр өссөн, дансны авлага өмнөх оноос 167,372.3 мянган төгрөгөөр, бараа материалын дансны үлдэгдэл өмнөх оны үлдэгдлээс 209,298.9 мянган төгрөгөөр, үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өмнөх оны эцсийн үлдэгдлээс 1,477,538.2 мянган төгрөгөөр, дансны өглөг өмнөх оны үлдэгдлээс 37,492.1 мянган төгрөгөөр тус тус буурснаас шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус тосгоны хэмжээнд 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, нийт зарлагыг 1,308,196.3 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Хангал сумын ИТХ-н 2022 оны 09/03 тоот тогтоолоор тайлант оны батлагдсан орлогыг 28,814.6 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, зардлыг 84,570.1 мянган төгрөгөөр бууруулж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн 6 хөтөлбөрийн 116 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос 113,499.3 мянга,

ОНХСангаас 85,308.2 мянга, орон нутгийн төсвөөс 1,109,388.8 мянга, төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлэхээр байна.

Тайлант хугацаанд 515,103.01 мянга төгрөгийн татварын орлого, 165,826.9 мянган төгрөгийн татварын бус орлого 31,019.5 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн орлого, орон нутгийн төсвөөс санхүүжих 2,013,143.9 мянган төгрөгийн орлого тус тус бүрдсэнийг доор харуулав.

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,682,279.00	2,724,573.26	-1,042,294.26	162%
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	374,082.70	680,409.78	-306,327.08	182%
110	Орлогын албан татвар	283,082.00	494,834.74	-211,752.74	175%
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	283,082.00	494,834.74	-211,752.74	4751%
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	260,357.00	295,731.10	-35,374.10	114%
110002	Үйл ажиллагааны орлого	4,100.00	179,306.40	-175,206.40	4373%
110003	Хөрөнгийн орлого	17,625.00	18,192.20	-567.20	103%
110004	Шууд бус орлого	1,000.00	1,605.04	-605.04	161%
113	Хөрөнгийн албан татвар	11,125.70	14,432.38	-3,306.68	130%
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,241.00	4,277.58	-3,036.58	345%
113002	Бууны албан татвар	1,310.20	1,199.30	110.90	92%
113004	Малд ногдуулах албан татвар	8,574.50	8,955.50	-381.00	104%
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	11,500.00	5,835.70	5,664.30	51%
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	11,500.00	5,276.90	6,223.10	46%
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,500.00	1,620.60	879.40	65%
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	9,000.00	3,656.30	5,343.70	41%
1181	Газрын төлбөр	0.00	558.80	-558.80	#DIV/0!
118101	Газрын төлбөр	0.00	558.80	-558.80	#DIV/0!
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	68,375.00	165,306.96	-96,931.96	242%
120	Нийтлэг татварын бус орлого	25,000.00	30,101.90	-5,101.90	120%
120002	Хүүгийн орлого	25,000.00	30,101.90	-5,101.90	120%
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	43,375.00	135,205.06	-91,830.06	#DIV/0!
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,875.00	125,685.06	-82,810.06	293%
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	9,000.00	-9,000.00	#DIV/0!
120009	Бусад орлого	500.00	520.00	-20.00	104%
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	0.00	31,019.50	-31,019.50	#DIV/0!
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	31,019.50	-31,019.50	#DIV/0!
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	23,755.36	-23,755.36	#DIV/0!
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн	0.00	1,872.10	-1,872.10	#DIV/0!

	захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	5,392.04	-5,392.04	#DIV/0!
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,308,196.30	2,013,143.98	-704,947.68	154%
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,109,388.80	1,162,054.68	-52,665.88	105%
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	113,499.30	765,781.10	-652,281.80	675%
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	85,308.20	85,308.20	0.00	100%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 31,019.5 мянган төгрөгийн орлого, зарлага тайлагнагдсан. Үүнд:

- ✓ Сум дундын ойн анги 9,990.0 мянга,
- ✓ Захирагчийн ажлын алба 21,029.5 мянган төгрөг тус тус тайлагнагдсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Булган аймаг дахь ТАГ-н аудитор Б.Золжаргал гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор Б.Эрдэнэ нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хангал сумын Хялганат тосгоны Захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдрийн 01/24 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлын сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт зардал 1,160,838.5 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 17,412.5 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 75 хувиар буюу 13,059.4 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Хялганат тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт /ОНХС/

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

ОНХС-н 101,209.5 мянган төгрөгийн төсвийн гүйцэтгэлийг шилэн дансны цахим системд мэдээлэхээс 93,784.0 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлийг мэдээлээгүй.

Энэ нь шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.1-д "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх" 4.1.2 "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх" 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасныг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж мэдээллийг хуулийн хугацаанд, үнэн зөв, иж бүрэн мэдээлж байх албан шаардлага хүргүүлэх

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар ОНХС-д 1 төлбөрийн акт тогтоосон, биелэлт 100% байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	446.0	1	446.0	100%
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн	1	446.0	1	446.0	

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар" мөрдөж ажиллах

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар ОНХС-н 101,209.5 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн салбарын НБББББичгийн дагуу хөтлөөгүй, байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгөөс 5,764.1 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч зарцуулсан боловч бараа материалын тайланд тусгаагүй нийт 106,973.6 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад алдааг залруулав.

Аудитаар нийт 1,700.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрч төлбөрийн акт тогтоосон.

5.1 Төлбөрийн акт

2021 онд тоологдсон 23041 толгой малын тоонд үндэслэн Хангал сумын ИТХ-н 2020.12.18-ны өдрийн 2/10 тогтоолоор батлагдсан татварын хэмжээгээр тооцож 2022 оны малын тоо толгойн албан татварыг 10,274,688.0 төгрөгөөр батлуулахыг 8,574,500.0 төгрөгөөр батлуулж 1,700,188.0 төгрөгөөр дутуу тооцож батлуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2-д "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ:", 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;" Малын тоо толгой албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-д "Албан татвар төлөгч энэ хуулийн дагуу ногдуулсан албан татварыг тэнцүү хоёр хуваан тухайн жилийн 7 дугаар сарын 15, 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор өөрийн өмчилж байгаа малын тоо толгой тоологдож бүртгэгдсэн сум, дүүргийн төсөвт төлнө", Монгол улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулийн нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан Сангийн сайдын хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлтийн 20.2.4 дэх хэсэгт Тайлант хугацааны татварын тайлангийн ногдол өр барагдуулалтын гүйцэтгэлийн хувь 80% байна" гэж заасныг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Дутуу тооцож батлуулсан малын тоо толгойн албан татварыг төлүүлэх, төлбөрийн акт тогтоох

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлээгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Илрүүлэлт: Ажил гүйлгээ, бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой асуудлаар

ОНХС, БХСангийн ажил гүйлгээг НБББББ-н дагуу бүртгэл хөтлөөгүй.

Өгсөн зөвлөмж:

ОНХС, БХСангийн ажил гүйлгээг НБББББ-н дагуу хөтөлж хэвших

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5.4 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяаны байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлангийн дүгнэлт

№	Шалгагдагч байгууллагын нэр	Байгууллагын төрөл /ТШЗ, ЗГТС/	Аудитын дүгнэлт						
			Нийт хамрагдалт	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Таггалзсан	Түүвэрт	Аудит хамраагадгүй
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Хялганат ЗАА	ТШЗ	1	1					
2	Хялганат ОНХС	ТШЗ	1					1	
3	Хялганат Ойн анги	ТШЗ	1	1					
4	Хялганат тосгоны ЕБС	ТШЗ	1	1					
5	Хялганат тосгоны Цэцэрлэг	ТШЗ	1	1					
6	Хялганат Хүн эмнэлэг	ТШЗ	1					1	
7	Хялганат Соёлын төв	ТШЗ	1	1					
			7	5	-	-	-	2	-

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс		Залруулсан			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
БХСангийн дансны бичилт	1	5,764.1					1	5,764.1				
ОНХС-н дансны бичилт	1	101,209.5					1	101,209.5				
Дүн	2	106,973.6					2	106,973.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Малын тоо толгойн албан татварыг дутуу батлуулсан	1	1,700.2	1	1,700.2								
Дүн	1	1,700.2	1	1,700.2								

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ОНХС-н төсвийн гүйцэтгэлийг дутуу мэдээлсэн	1	93,784.0			1	93,784.0		
Дүн	1	93,784.0			1	93,784.0		